

MAGYAR KURIR

Bétsből, Május' 19-dikén 1818.

Napkeleti India.

Egy Anglus tiszt a' Lord Hastings Armádájától ekképpen irt Oct. 27-dikén, az itt folyó dolgokról: —

„Az armádánk utnak- indult az ellenség felé; legelőbb Swalior nevű erősséget vettük czéiba, a' melly Scindiajé. Hadakozásunknak főbb czélja mindazáltal az, hogy a' Pindaris nemzeteket, mellyek nem egyebek haramiáknál, 's a' mellyek nekünk sok esztendőktől fogva alkalmatlankodni meg nem szüntek, semmivé tegyük. Azon armádánk, melly a' sikra már valóséggal kiállott, 100,000 emberekből áll; 10 osztályokra van szakadva. Az az Osztály, melynél a' Kormányozónk személyesen tartózkodik, 13,000 embert számlál és 60 ágyuja van. Egyszerre három vidékekről indultunk- meg azon egy pont felé. Armádánk olyan szép, hogy szebbet Napkeleti India valaha bajosan látott. A' bagáziáinkhoz tartozó 's minden féle szolgálóembereinket, 67 ezer fejekre számlálják. Tsak annak a' Regimentnek, melynél én vagyok, 40 elefántok 's 400 tevék viszik a' bagáziáját. Minden elefántnak két 's minden két tevének egy ember van vezetésére rendeltetve. A' Regimentünknel 37 tiszt van valóságos szolgálásban, kiknek szolgálják mind egygyütt 810-re telnek. Minden lovunk mellett van két legényünk, egyik, hogy gondját viselje, másik, hogy eleséget szerezzen tartására (*furazsirozson*). Ezekon kívül még 1400 szolgálói vagynak Regimentünknek, ide nem szám-

lálván azt a' 120-szat, kik asztalaink mellett szolgálják. Közülök 900-zan az eleség mellé vagynak rendeltetve. Lord Hastings valóságos Indiai Fejedelmi pompával folytatja táborozását. A' pompás ceremóniákra való elefántjain kívül, mellyek gazdag takarókkal tzifrálgodnak, 's hátaikon aranyos tornyokat vagy kastélyokat hordoznak, van 150 elefántja és 400 tevéje. A' lógerében, vagy a' tanyáján, most, 36 független és legfőbb rangú Indus Fejedelmek találhatók, a' kik udvarlására jelentek- meg. Egy szóval, Lord Hastings, a' mostani Napkeleti Indiai Kormányozó, oly hatalmas és ditsőséges állapotban van, milyenben tsak valaha egy Nagy Mogol lehetett.

Orosz Birodalom.

A' Miklós Nagy Hertzeg hitvese Alexandra Nagy Hertzegné (a' Pruszszus Király' leánya) Aprilis' 29-dikén Moskauban lebetegedvén, Nagy Hertzeget szült, ki a' kereszttségben Sándor nevet kapott. Az örvendetes jelentéssel Május' 8-dikán érkezett- meg a' Nagy Hertzeg Adjutánsa Oberster *Fredriks* Berlinbe.

Német Ország.

Azon tartományoknak nevei, mellyeket Pruszszia, mint a' Németbirodalomhoz vagy Szövetséghez tartozókat, ennek Matrikulájába a' mult Aprilis' 4-dikén beiratott, ezek: *Pomerania, Brandenburg, Slézia, Szakszonია, Westphalia, Klivia, Berg*, és az *Alsó Ré-*

nusi tartományok. Ezek azok a' tartományok, a' mellyekre nézve a' Prusszus Király, mint a' Német Szövetség' tagja, úgy tartatik.

Anglus Királyi Hertzeg Cambridge, a' folyó Május' 7-dikén tartotta Augusta Hassiai Princzaszszonnyal való lakadalmát.

A' Német katonaság' elintézésére ki-neveztetett Biztosok' gyűlése, 9-dikben hozzá fogott Frankfuriban a' maga üléseinek tartásához.

Ezen szabad város, Frankfurt, minnekutánna a' nyomtatásbéli szabadságnak jelen való környülállásait megfontolta volna, meghatározta, hogy ott ennekutánna, a' politikai újságleveleken kívül, minden egyéb írásokat, nyomtatás által, *Censura* nélkül közönségesse tenni szabad legyen, ezen egy feltétel alatt, hogy a' Könyvnyomtató, Könyváros, vagy pedig a' kinek költségére a' könyv kinyomtatatik, nevét annak titulusos levelére feltegye. Az író ellenben nem köteles magát megnevezni. Hogy az újságlevelek ezen szabadsággal élhessenek, politikai okokra nézve nem találtatott lehetségesnek.

P r u s s z s i a.

Annak alkalmatosságával, midőn a' Coblentzi 's a' környéki egyéb városok és helységek a' Királyhoz azt a' sürgető kérelmet készítették vala, hogy a' Constitúciónak felállittatását ne halassza, jelentették az újságlevelek, hogy egy közönség nem akarta aláírni az oda is elküldetett kérő levelet, kinyilatkoztatván, hogy ő megelégszik a' maga mostani Constitúziójával. Minthogy pedig az újságlevelek ezen közönséget akkor meg nem nevezték, tehát a' Mosella mellett fekvő Hatz en port nevű közönség későbbre közönséges nyilatkozatás által kihirdettette, hogy ő legyen az, a' melly az említett sürgetést aláírni nem akarta,

mellyért is a' Királytól megditsérő irást kapott.

Északi Amerika.

A' kereskedésre nézve fontos de gyaníthatóképpen nem kedves hírt vett ezen szabad Státusok' Országloszéke Frantziaországból a' Havrei kikötőhelyben tartózkodó Amériikai Konzultól. Ezen hírnék summája az, hogy azok az Amériikai Biztosok, kik egy időtől fogva azon dolgoztak Párisban, hogy Frantziaországgal kereskedési Kötést szerezzenek, nem hajhatták végre elkezdett munkájokat.

Spanyol Amerika.

Bolivárról, kiről oly régen semmit nem olvastunk, ismét megszözlaltak a' közönséges levelek. Azt írják, hogy 6000 emberekből álló armadával Caloboso városát körül vevén, ennek városában foglalatatoskodik, és minden nap várni lehetett, hogy a' Királyi seregeknek 5000 emberekből álló osztályával meg fog verekedni.

Frantzia Ország.

A' Rhodezi Polgárok' pere Albyban (Folytatás).

Április' 20-dikán már a' 30-dik ülés tartatott. Ezen utóbbi ülések többire a' Prokátorok' okoskodásaikkal teltek-el. A' Mansonné' állapotja nagyon könnyebbedik. Még a' F u e l d e s' Prokurátora Tajan is mellette szollott a' 27-diki ülésben: — „Hogy a' Mansonné bizonyágtételeiről, úgy mond, méltóképpen ítélhessünk, szükség, hogy az ő karakterét három időpontokban vegyék tekintetbe; először mikor az Aveyroni Préfektus által kikérdetett, másodsor a' Rhodezi per-alatt, harmadsor most itt Albyban. Nem azazal a' bosszankodással 's kedvetlenséggel kell pedig felőlle itéletet tennünk, mellyet tagadásai által felgerjasztett bennünk,

hanem okos türedelemmel, részrebajlást nem esmerő tsendességgel, 's még arra az érzékenységre is némünémü tekintettel, melly az ő magaviseletét vezérelte. Egyéb éránt, hisze' már elég nyilván erősíti, hogy Bastide volt az, a' ki Fuedestől az utolsó könyörgésre való szempillantatot megtagatta, hogy Bastide ölte meg a' Státusnak ezen hasznos emberét, 's hogy ötet Bastide eskette meg a' halottnak lebainál, hogy nem fogja a' gyilkosságot elárulni. A' mi az ő Jausiont illető bizonyításait illeti, erre nézve nem felel ugyan egyenesen; de jól leírja jól karakterizálja ötet is; mikor Jausionra nevezve kérdések által szorongattatik, elméje megzavarosodik, szavai akadoznak, ábrázatja változik, 's kimutatja a' kétféle indulattal, igasságérzéssel 's háládatossággal küszködő lelkieszmélet' tusakodásait; a' titkot sokszor tsak nem a' nyelve' hegyin sügve lehet látni; gyakran felel tsak egy szóval, de ez az egy szó nagyon terheli azt az embert, a' kit ezen az szzony védelmezni akar; gyakran meg is némut, de ez a' némaság is nyilván kijelenti a' bűnnek nagyságát; mikor ötet a' Jausion védlője ezzel a' kérdéssel szorongatja, hogy miért szoll az igasságról ily homályosan, tudálkozva felel az aszszony, hogy ezen Prokurátor úr előtt hogyan lehet ily homályos az igasság. Nem is homályos ez sem az én Cliensem, sem az ítélő birák, sem az Esküdtek előtt, kik jól látják a' Mansonné szívének rantzai között az ő kétségeskedésének, 's titkának okait. De mit mondok: titkának! nints már néki semmi titka; felfedezett már mindent. Mikor a' Jausiont illető kérdés felett többé semmi titok nem lehet, akkor erősítés Mansonnénak arról való halgatása is, lá az ő életét megtartotta. Jól tudom én, hogy az ő bizonyágtételeit a' hünösök' védlőji gvingíteni iparkodnak az ő tsudálatos beszédjei, 's

beszédében való illetlen ellenkezései által; 's ha kívántatik én magam is megemérem az ő gondolatlan magaviseletét: de úgy itélek ám másfelől, hogy azon szemrehányások mellett, mellyeket Manson Clarissa magára vont, meg kell ám gondolnunk, hogy minémü tusakodások között volt ő, melly rettegéseknek volt ő kitétetve, melly esküvés 's melly fenyegetések vették ötet a' halgatásra, melly megalatsonyittatásokat kellett néki szenvedni, melly hoszszas fogsággal melly gyalázatokkal büntettetett az ő gyengesége, végezetre még is ennyi kísértetésen való győzedelmeskedés után bátorságra kápot, 's a' Birák' várakozásának eleget tett. Lépjön vissza tehát szegény fejminden jusaiba, mellyektől ötet szívének tévedései megfosztották vala, de a' mellyeket végezetre betsülettel vissza szerzemagának." —

Ez a' beszéd keserves sirásra indította Mansonnét; felállott, hogy beszéljön, de nagy zokogással vissza esett ülőhelyére, 's ezzel az ülés elvégződött.

Még jelesebben beszéllett Mansonnéről az Aprilis 27-dikei ülésben a' községes Prokurátor, a' ki, minekutána a' több vádoltattakat illető okoskodásait elmondotta, így végzette beszédét: — „Hátra van még uram, egy vigasztalóbb 's egy kedvesebb kötelességünk. Megmondottuk vala ezen pernek kezdetekor a' mi vádló beszédünkben, hogy saerentsénknek fogjuk tartani, ha ily sok vádoltattak között tsak egy ártatlant is találhatunk. Mi, uraim, magunk már érezzük 's néktek részül adjuk ezen saerentsét; örömmel kinyilatkoztatjuk, hogy mi úgy itélünk, hogy azon szoros bánásmódjat, mellyet Mansonné magának az által okozott, hogy az igasságot kimondani, melly tőlle a' törvénynek nevében kívántatott, nem akarta, mar meg kell szüntetni. Nem az ő kötelessége volt meg-

vizálni azt, hogy valyon az ő bizonyosságtétele szükséges volt. É? elég az, hogy kérdésre vonatlatott, 's már ez által kötelességévé tétellett, hogy kimondja az igazságot. Ebben áll első kötelessége a' társasági öszszetsatolódás' minden tagjainak; ebben áll a' közönséges bátorság' bére; ezen fundálódik a' hünöknek gátoltatása. Engedni tartozik ennek minden magános környülállás, minden személyes-érzékenység. Azonban, ha Mansonnét az érzékenység, melynek mértékletlen nagyságát 's az azzal való visszaélést mi néki szeme' elejébe terjesztettük, arra a' tévedésre vezérllette is, hogy lelkiesméretének ne tegyen egészszen eleget: tsak ugyan eleget mondott a' törvényes széknek kielégítésére, melynek tagjai a' magok belátások által a' felett még nagyobb világosságot terjeszhetnek-el. Felejtse-el Mansonné a' maga szerentsétlenségét, 's bár felejtethesse-el másokkal is. Mondjen-le a' nevezetességről, melynek az aszszonyzemélyék mindenkor tsak a' magok boldogságának kárára szoktak részésévé lenni! Az ő legfőbb célja tsak a' lehet, hogy azoknak betsületét 's nyájasságát megnyerhessék, a' kiket szeretnek 's szeretni tartoznak. Az ő ditsősége azon szelid és nem sokravágyó virtusoknak gyakorlásában áll, mellyek az aszszonyi nemrek tulajdonai, 's a' mellyeket az aszszonyi szív méltóképpen tud betsülni. Ohajtom, hogy térhessen vissza Mansonné a' maga nyájasság és virtusokkal tündöklő annyának karjai közzé, a' ki őtet magához hívja, 's találhassa fel ott azt a' vigasztalást, a' melyre szüksége van. Bár melly terhes sorsra jutott vala is ő, még is megbirja ő ezt, tsak hogy a' maga életét, kötelességeinek teljesítése által szépítse 's tegye tiszteltesé.

Ez a' beszéd is nagyon megillette és zokogó sirásra indította Mansonnét. Ezen ifjú aszszonyosság az ülésekben minden nap

új-új, igen együgyü, de nagyon kellemetes, ezen utóbbi ülésekben pedig, még az előbbieneknél is szebb izléssel készült öltözetben jelent-meg. Fejét mindenkor fátyollal szokta fedezni, mellyet, mikor beszélt, a' fejére felfordít, 's beszédét végezvén, ismét lebotát az ábrázatjára. Ezen utolsó ülésben azon hünvarássú fátyol volt a' fején, mellyet Filip nevü Párisi könyvárostol kapott ajándékba, ki a' Memoárjait kinyomtatatta, mellyek olly kapsik voltak, hogy hamar egymás után őt izben kellett kinyomtatatni őket. — Azt beszéllik ezen aszszonyról, hogy egy Párisi kávé meghívta, hogy a' perből kifejtödzvén mennyen hozzá, 's legyen (kétségkivül mint figurans) a' kávéházában, 's 100,000 Frankot ad néki.

A' 30-dik ülésben a' magok klienseiket mentő Prokurátorok között szépen beszélta a' Mansonné Prokurátora is, Esquilat, de a' kiről azt jegyzik-meg, hogy már ő könnyen menthette, mikor előtte mások két versben mentették, egyzer maga a' Fueldes, 's az után az itölösék Prokurátora, kit Frantziaországban közönségesen Közönséges Prokurátornak neveznek. Beszédének vége felé arról szollván Esquilat, hogy Mansonné nem soká a' rokonai közzé vissza térvén el fogják ott velle az ő kis Eduardjának nyájasságai minden szenvedéseit felejtetni, az aszszony ekkor nagy megindulással felállván, ily érzékeny beszédet tartott: —

„Uraim! az én Védlöm tisztán és meghatározott módon elő beszéllette azon fundamentumokat, mellyekből nem lehet meg nem esmerni, hogy én ezen bünben nem vagyok részes. Fundamentumait a' per' aktáiból 's a' tanuk' bizonyosságtételeiből vette. Van-e ezek között tsak egy, a' ki engem' vádolna? Gyenge erőmet esmervén, nem ketsegtethetem magamat azzal, hogy figyelmetességeteket sokáig

magamhoz köthessem, annival is inkább, hogy Védőm már ily hathatósan elmondotta mentségeimet. Én tehát ezekhez semmit nem adván, csak szenvedéseimet próbálom lerajzolni előttetek.

„Hét hónapotól fogva ülvén tömlőtben, igazságtalan vádoltatást állottam ki. De mi ez, Martzius' 19 dikének estvéjéhez képest! —

„Én gondatlanságból a Hedomadier nevű utzába vetődtem vala; egy történet a Bankal' házába vitt; egy rejtendő szerentsétlenség ott akaratom ellen letartóztatott. Híjába keresnék, mert nem találnék kifejezéseket annak a' kínos félelemnek lerajzolására, melyet a' szerentsétlen Fueldesnek meggyilkoltatása alatt kiállottam. Az ő küszködését, hogy gyilkosainak kezeik közül kimenekedhessék; az ő esedezéseit, hogy könyörülésre indíthassa őket; fájdalmas panaszokodásait, gyöttrődését, halálos hergését, 's utolsó nyögéseit, mind ezeket hallottam. Az ő vére éppen mellettem tsorgott; hittem, hogy utánna én fogok következni; már éppen ezen ponton is állottam: hanem az ég, melly az én örállóm vala, nem akarván, hogy egy ily nagy bűn büntetlen maradjon, megtartott, hogy a' dolog kivilágosodjék, és hogy az isteni gondviselésnek egy szemebetünő bizonyosságát mutassa. —

„Már tudjátok, uraim, hogy én, azon iparkodván, hogy (az ablakon) kiszökbessék, a' gyilkosok figyelmét magamra vontam; egygyik közülök előmbé állott; kezeim még füstölt a' vér, melyet kiöntött vala; egészszen véresnek láttam az embert; rejtendő tekintete csak nem kö bálványá változtatott; szemeim nem láttak egyebet, csak egy holt testet 's magát a' halált. Egy *Valóság* — örömet nevezném jöltévé *Valóságnak!* — mentette-meg életemet. Nálja nélkül én is a' Tigris' prédájává lettem volna! Ha

ő nem lett volna, az én Eduárdomnak ma nem volna anyja! — Tehetnek-e nekem szemrehányást a' Birák? Nem vagyok-e én menthető a' világ' szemei előtt? Még azt feltéven is, hogy az, a' ki engem' megszabadított, bűnös volna, ezért kevesebbé szabadítóm-e ő nekem? Esküvés által lévén megkötötve, a' melyct én megszeghetetlennek lenni tartottam, azon félelem által megnémítatván, hogy valaha a' bosszúállás' áldozatjává lehetek, a' háládatossági érzékenység által elragadtatván, azon félelemtől gyötrettetvén, hogy megvallván hol voltam, magamat gyalázzal fedembe, 's abba a' gyanuba ejtem, hogy ott valamely megalatsányító dolgot követtem-el, ennyiféle tekintetek nem lehetnek-e elegendők arra, hogy halgatásomért megmentsenek? Bűntétel-e az, hogy halgattam? itéljete meg, érzékeny lelkék, reátok bízom! Az eget hívom bizonyosságúl, hogy a' szerentsétlenség, kit meggyilkoltatni láttam, síján kívül, nálamnál jobban senki nem kívánta a' gyilkosoknak felfedeztetődéseket 's megbüntetésseket, 's ha rajtam kívül is ily számtalan tanui nem lettek volna a' gyilkosságnak, nem tudom mire reá nem vett volna engem' az igazságos bosszúakodás: de így meggyőződött voltam affelől, hogy az én bizenyságtételem nem elkerülhetetlenül szükséges a' valószágnak kinyilatkoztatására. A' gyilkosság után öt hónapokkal gyanakodás támadott erántam; fontos tanunak kezdtek tartani; nem védelmeztem nagyon magamat; bizontalankodni látszottam; azonközben Clemandot ur oly dolgokat beszéllett felőlem, mellyeket halgatás által való vallástételeknek lenni erőssített. Végezetre az Aveyron departamentjének Préfektusa által szorongattatván, az igazságnak egy része a' számból kiszaladott, melynek hogy kevéssel ezután ellene mondtam,

az okai nem soká közönségessé lettek. Már egy elnyomó erőszaknak járma alá vettve, 's a' félelemtől gyötrettetve lévén, az új eszközök, mellyek ellenem fordítottak, nem lehettek sikeretlenek. A' *Machiavelismus* minden tehetségét kifejtette ellenem; lelki erőm már egészen ellankadott vala; hogyan állhatott volna ellene az álnokság' és kétszíniség' sugallásainak? Megigérttem, hogy vallástételeimét megmásolom; hittem, hogy barátságból és háládatosságból megtenni tartozom ezen ígéretet. Uraim! még juthat eszetekbe az Augustus 22. dik nevezetes papja (ekkor másolta volt meg a' Präfektus előtt tett vallásait). Eláruliatva lenni láttam magamat tselekedeteim által, a' mellyek előbbeni vallástételeimnek mintegy akaratom nélkül ellene mondtak. Azt gondoltam, hogy mindeneknek elégét tehet ki; azonban mindeneget kedveltségre indítottam, 's magamat veszedelembe huktartam. Szüntelen fenyegettetvén, hogy életemet rútul fogom elveszteni, a' Fualdes példáját szüntelenül szemeim előtt hordozván, az az által okoztatott rettegéstől éjjel nappal kizoztatván, még elszenderedésekkor is ez a' rút tekintet forogván szemeim előtt, végezetre szerelmem' egyetlenegy tárgyát (a' fiamat) is féltvén, így vettem arra magamat, hogy mindent tagadjak, melly miatt minden jó gondolkodású emberek előtt utálatossá lettem, szabadságomtól és gyermekeimtől megfosztattam, ezen hünösök' padjára jutottam, 's kétségkívül egész veszedelembe is estem volna, ha a' tagadás' systemáján fel nem hagytam volna. Viszsa tértem veszedelmes tévelygésemből! Az ártalmas vakítások által magamat igen sokáig tsalattatni hagyván, vögre ezeket is eloszlatni szemlélttem, 's nem volt többé szükségem lelkeseméretével tusakodni, melly addig szüntelen azt hányt szememre, hogy eltagadtam

az itélőbirák előtt, a' mit megvallani köteleztettem volna. Hijába vetné valaki szememre, hogy későn tettem valásomat; az igazság, melly erre a' vallástételre indított, hitelt is tud annak szerezni. —

„Banyiben áll, uraim, annak gyenge lerajzolása; a' mit én esztendőtlől fogva szenvedtem. Ne gondoljátok, hogy én ez által tsak szánakozásra akartalak volna idítani benneteket. Nem szánakozás az, a' miért én esdeklek; ez az érzékenység nagyon megalatsonyítja azt, a' ki ennek tárgya. Ti, uraim, igaz ítéletet fogtok reám mondani, ezért kezeségül szolgál nékem ezen departament' érdemes Präfektusának egyenessége, a' ki titeket megítélőimmé változtott. Én tökéletesen megigazítottottnak lenni tartom magamat nem tsak a' ti szeméitek, hanem egész Európa szeméi előtt, mellynek figyelmét, sájdalom! magamra vontam. Azonközben, ha megtsalam magamat, ha még felhök vannak felettem, ha hünösnek látszom előttetek, semmi tekintet ne tartóztasson benneteket. Felejtsetek-el, hogy nékem atyám van, a' ki már régtől fogva hivatalt visel betsülettel; hogy az én testvérem testét, a' ki Frantzia forma ruhát visel, ditsösséges sebek fedik; fordittsátok-el szeméiteket az én szerentsétlen anyám' keserűségeiről; ne halgassatok az én fiam' jöjgátással való panaszolkodásaira — mondjátok ítéletet! Van nékem egy jóm, a' mitől engem' senki meg nem foszthat; ez az én ártatlanságom 's az az erő, mellyel a' szerentsétlenséget hordozhatom! Botsásátok-meg kevélységemet, melly vélelem született és karakterem; elfelejtem, hogy a' megítéltetés padján ülök, és hogy itélő biráimhoz beszéllek; magam rab vagyok, de szabad a' lelkem; a' ki hünösnek nem érzi magát, nem veheti magát arra, hogy kegyelemért esdekeljen. —

„Uraságtoktól függ sorsonnak megha-

iroztatása; 's ha lelkemesméretének hitelt adhatok, az urak engem' feloldoznak a' d'ad alól, 's életemmel egygyütt betsületmet 's szabadságomat is vissza adják. Teg vagyok győződve, hogy semmi előléttel nintsenek az urak erántam: mindzonáltal bár mi részrehajlatlanok legyek 's bár mi nagy belátással birjanak is az urak, minthogy természete az emberek az, hogy tsalhatatlan ne legyen, 's minthogy a' megtsalattatásnak még én is lehetek áldozatja, ebben az esetben is orsomhoz fogom én magamat alkalmaztatni tudni 's vigasztalni, fogok halgatni tudni is, oly reménség által tápláltatván, hogy tsak az isten láthat-be a' szívnek enekére, hogy az ő határozásai változtatlanok, 's hogy ő engem' egy bizonyos napon még meg fog ítélni."

* * *

Bankalné ekképpen védelmezte az Prokurátora, Beudat: —

„Uraim, Esküdt Urak! A' Bruyere Kata (*Bankalné*) sorsa kezeteiben van; az ő erköltsi veszettsége ugyan bosszankodásra és megvetésre indított benetekeket: de éppen ez a' veszettség szolgál ma az ő mentségére, sőt szeretném kimondani, hogy az ő ártatlanságának megbizonyítására. *Mansonnénak* nállaléte, kit *Bankalné* bizonynyal be nem fogadott volna magához, ha tudta volna, hogy mi fog ott történni; a' más két fijasal hajadonoknak nállaléte, kikről azt vallotta *Bax*, hogy őket nem esmeri, 's a' kiknek *Bankalné* hasonlóan meg nem engedte volna, hogy ekkor nálla legyenek, ha tudta volna, hogy mi fog ott történni; némelly ifjú személyeknek bezédjeik, kik az utzákon panaszolkodtak, hogy nékiek a' *Bankalné* házánál ezen estve özszerendeltetéssek volt 's az ajtó meg is bezárva találták, mind ezek meg-

győzhetnek benneteket affelől, hogy *Bankalné* semmit se' tudott abból, hogy azon estve gyilkosok, 's azt gondolta, hogy mint más estvéken, most is tsak feslett erköltsű személyek, mennek a' házához. Az is bizonyos, hogy a' gyilkosságnak a' *Missionnier* istalójában kellett volna esni, és hogy, minekutánna a' gyilkosok oda be nem mehettek, mint-hogy *Laville* nevü koldus annak ajtaját történetből bezárta vala: azért mentek osztán a' *Bankal* házába, mivelbogy az áldozatra való ember már kezekbe lévén, feltett czéljoknak elkövetését félbe hagyni nem akarták; melly hasonlóképpen azt mutatja, hogy *Bankalné* és a' nálla lévő két hajadonok nem tudhatták, a' mi ott tsak történetből el fogna követtetni. Da nem tsak a' követezik ebből, hogy *Bankalné* előre semmit se' tudhatott a' nálla történeendő gyilkosságból, hanem az is, hogy ő abban kész akarva nem részesült, 's azt meg se' akadályoztalhatta. Mert hogyan vehette volna, ő ki ezen áldozatot a' férje' és ennyi *Kanibálok*' kezéből? —

(Folytatása következik).

B r a s i l i a.

VI. dik *János* Király ő Felsége magát a' mult Febr. 6. dikán megkoronáztatván, ennek alkalmatosságával egy új Rendet állított-fel, *Conceicao* Szent Szűz Rendje nevezet alatt. Mind azok a' katonák, kik a' fél sziget' (Spanyol és Portugallia országok') megmentésébe részesültek, megtiszteltettek ezen Rendek czimerével, melyre egyebek között azon tsatáknak és ostromoknak száma is feljegyztetett, mellyekben kiki jelen volt. Eszzerént a' *Wellington*' czimerén 13-mas, a' *Beresford*én 12-tős szám találtatik: de az ő czimerek nem pénz, hanem nyakbafüggő.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

A' Dalmáziából érkezett legújabb tudósítások szerint Császár és Császárné ő Felségek kívánt jó egészségben folytatják útozásokat. Semmi megnézésre méltót megsejlelni 's atyai és anyai gondossággal megvizsgálni el nem mulatnak ő Felségek. Zarában Május' 9-dikéig maradtak, a' honnét akkor jó reggel Benkovátzon által Scardona felé útnak indultak, oda délutáni 1 órakor érkeztek meg, az örvendő nép közt egyenesen a' templomba 's onnét szállásokra mentek. A' napnak hátra lévő részét munkával 's audientziaadással töltötte el Császár ő Felsége, melyre minden bebotáltatott a' ki kívánta. Estvére egész Scardona megvilágosított, 's az utzái zöld boltozatokkal tiszfittattak fel sok helyeken. —

10-dikben dél előtt a' *de-Kerka* nevű szép vízesést szemlélték meg ő Felségek, a' hova hajón mentek. — Ezen napon estvéli 7 órakor *Sebenico* városába érkeztek, melynek kapuja előtt győzdelmi kapú állott, az utzák itt is zöld ágos boltozatokkal ékeskedtek, 's a' házak' ablakaikból szönyegek függettek ki. Éjjelre valamint ezen este úgy 11-dikben is az egész város megvilágosított. A' piatzon, melyre az ő Felségek' szállása' ablakai nyitlak, kardos és pásztortántzok tartattak, mellyeknek nézésében ő Felségek is részesültek. — Innen 12-

dikben, minekutánna kegyes adakozásuk által itt is sok sziveket megörvendeztetek, útjokat Spalatro felé folytatni szándékoztak.

* * *

A' Bétsi újságban az April. 11-dikén kiadatott hirdetéshez képpeszt jelentetik, hogy mivel a' Finantziái gazdálkodás hosszabb időre elégséges summákat beszerzett a' végre, hogy a' pénz állapotja jó rendbe való helyieztetésének munkáját folytathassa, tehát mostanában az 1816-dikbéli 29-dik Oktoheri Költsönözésbe tartozó Obligatzióknak beadattására nézve, semmi ajánlásokat el nem fogad. Költ Bétben Máj. 16-dikán 1818.

* * *

A' Salzburgi nagy égésről, melyről nem rég' irtunk, azt jegyzik meg a' közönséges levelek, hogy 298 familiákat, mellyek mind egygyütt 1154 személlyekből állanak, fosztott meg minden vagyonától.

Elegyes Dolgok.

Az északi pólushoz szándékozó Angliai expeditzió ismét kivezett, és Apr. 26-dikán a' Yarmouthi kikötőhely elöb ment-el.

Azok az Orosz hajós legények, kik a' Spanyolországnak eladatott Orosz hajókat Kadikshoz vitték, onnét Spanyol szállító hajókon már vissza tértek, és Aprilis' 27-dikén Dovernél eveztek el hazá felé.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Máj. 15-dikén 247 — 16-dikán 242½ — 18 dikán 240½ — forintot.

Eredeti Spanyol Merinos Kosok.

Albert Eő Királyi Herczagségének Magyar-Ovári Uradalmához tartozandó ama' hires *Farkas-Kuti* Juh-nyájából, valamint azon Uradalomhoz tartozandó többi áldokból - is egy-nehány valóságos eredeti Spanyol *Merinos* Kosok már folyó Majus hónap közepe' táján *Promontoriumban* (Budán alúl) szemre vétethetnek, és Junius 9-dik napján dél utáni 3 órakor Promontoriumi Kastélban el-adattatni fognak: a' hová-is, kiknek a' vételre kedvek tartja, illendően meghivattatnak.
